2015D36422

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken bestond bij vier fracties de behoefte de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Veiligheid en Justitie enkele vragen en opmerkingen voor te leggen inzake hun brief d.d. 8 september 2015 over Personen met een diplomatieke immuniteit – aanpak bij overtredingen (Kamerstuk 34 000 V, nr. 81).

De voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken,
Eijsink

De griffier van de commissie,
Van Toor

Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van het kabinet over Personen met een diplomatieke immuniteit – aanpak bij overtredingen. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

Ten eerste over de maatregel die nu in overweging wordt genomen. De Ministers schrijven dat op dit moment in kaart wordt gebracht welke instantie notificaties kan versturen en wat de consequenties van het uitvoeren van deze optie zijn. Kunnen de Ministers al meer informatie geven over welke instanties hiervoor in aanmerking komen? En welke consequenties worden op voorhand verwacht van deze beleidskeuze, met name voor de (diplomatieke) relaties met andere landen? Op welke wijze verwachten de Ministers dat het sturen van notificaties effect zal hebben op het gedrag van in Nederland verblijvende diplomaten die de wet overtreden?

De leden van de VVD-fractie zijn daarnaast benieuwd naar mogelijke andere maatregelen die kunnen worden genomen. Het sturen van een notificatie is de enige (mogelijke) maatregel die wordt besproken in de brief. Heeft het kabinet nog andere maatregelen dan het sturen van een notificatie in overweging of in overweging gehad? Zo ja, graag een toelichting. Zo nee, wat is daarvan de reden?

Als één van de mogelijke maatregelen werd door toenmalig Minister van Buitenlandse Zaken Timmermans in 2014 genoemd dat buitenlandse diplomaten die in Nederland hun verkeersboetes niet betalen voortaan geen gebruik meer kunnen maken van een belastingvrije tankpas. Is deze maatregel daadwerkelijk ooit ingevoerd? Zo ja, geldt deze maatregel nog steeds en wat is het effect ervan? Zo nee, is dit een maatregel die het kabinet alsnog in overweging wil nemen? Graag een toelichting.

Een andere mogelijke maatregel is het korten van landen die ontwikkelingsgeld ontvangen aan de hand van het openstaande boetebedrag van diplomaten. Wordt deze maatregel in overweging genomen door het kabinet? Zo nee, waarom beschouwt het kabinet het instellen van deze maatregel als onmogelijk en/of onwenselijk?

De leden van de VVD-fractie zijn ook benieuwd naar levensvatbare maatregelen die andere landen ondernemen om het gedrag van diplomaten die de wet overtreden bij te sturen. Zijn er effectieve voorbeelden te noemen van maatregelen die in andere landen worden genomen tegen diplomaten die daar de wet overtreden en die als voorbeeld kunnen dienen voor de Nederlandse aanpak op dit terrein? Zo ja, kunnen de Ministers deze voorbeelden toelichten?

Werkt Nederland op dit terrein samen met andere landen om tot een (wederzijdse) oplossing en/of een wijziging van de staande praktijk te komen? Zo ja, graag een toelichting. Zo nee, waarom niet?

Ten slotte hebben de leden van de VVD-fractie nog een vraag over de werking van het huidige systeem. In de brief van het kabinet wordt gesteld dat door de introductie van het Burgerservicenummer (BSN) op korte termijn sprake zal zijn van een accurate registratie. Kunnen de Ministers concreet maken wat wordt bedoeld met een korte termijn? Is inmiddels sprake van een robuuste koppeling van gegevens?

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van de brief van de Ministers over de aanpak bij overtredingen van personen met een diplomatieke immuniteit. Daarover hebben zij nog enkele vragen en opmerkingen.

In de brief noemen de Ministers de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van vorig jaar waarin werd geoordeeld dat, vanwege het Verdrag van Wenen inzake Diplomatiek Verkeer, aan personen die diplomatieke immuniteit genieten geen administratieve sancties kunnen worden opgelegd, omdat de immuniteit van rechtsmacht van diplomaten geldt ten aanzien van zowel strafzaken als civielrechtelijke en administratiefrechtelijke zaken. De leden van de SP-fractie vragen de Ministers of dit betekent dat deze immuniteit van rechtsmacht van diplomaten absoluut is. Hoe ver strekt deze immuniteit nu precies volgens het kabinet? Hoe verhoudt dit zich ertoe dat ook personen met diplomatieke immuniteit zich volgens het Verdrag van Wenen dienen te houden aan de wetten en regels van de ontvangende staat? Deelt het kabinet de mening van de leden van de SP-fractie dat het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer nooit de bedoeling kan hebben gehad overtredingen van diplomaten ongestraft plaats te laten vinden?

Een mogelijkheid is om internationaal de discussie aan te gaan over herziening van het verdrag van Wenen opdat misbruik ervan beter kan worden tegengegaan. De leden van de SP-fractie vragen de Ministers of dit wordt overwogen, welke initiatieven Nederland zelf van plan is op dit gebied te nemen, en of hiervoor draagvlak bestaat binnen de internationale gemeenschap? Zijn er landen die voor hervorming pleiten? Vindt er in internationale context eigenlijk discussie plaats over dit onderwerp? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is de teneur van deze discussie?

De leden van de SP-fractie vragen of nader toegelicht kan worden aan welke alternatieve methode wordt gewerkt om personen met diplomatieke immuniteit aan te spreken wanneer zij de Nederlandse wet overtreden. Wordt het eventueel afnemen van kentekenplaten heroverwogen? Wordt ook overwogen openbaar te maken welke diplomaten van welke landen hoe vaak de hier geldende regels overtreden hebben? Welke acties worden ondernomen richting deze landen die vervolgens bovenaan deze lijstjes staan? Indien niet aan dergelijke alternatieven gedacht wordt, waarom niet?

Het thuisland van een diplomaat kan overgaan tot vervolging. Kunnen de Ministers aangeven of het is voorgekomen dat Nederland aanleiding voor vervolging zag maar het thuisland daar niet toe over ging? De leden van de SP-fractie vragen de Ministers aan te geven hoe regelmatig dit gebeurt? En welke mogelijkheden heeft de Nederlandse overheid als het thuisland niet tot vervolging over wil gaan?

Eerder is al bepaald dat Nederland vaker de zendende staat in geval van ernstige incidenten zal vragen om opheffing van de diplomatieke immuniteit, waardoor het OM en de politie meer ruimte krijgen om onderzoek te doen naar incidenten en eventueel over te gaan tot vervolging.

De leden van de SP-fractie vragen de Ministers aan te geven of dit ook daadwerkelijk vaker is gebeurd? Hoe vaak is dit de afgelopen jaren gebeurd? Wanneer de zendstaat niet meewerkt aan opheffing van de immuniteit, kan door het Ministerie van Buitenlandse Zaken worden

ingezet op beëindiging van de uitzending van de betrokkene. Kan ook worden gemeld hoe vaak hier de afgelopen jaren om verzocht is?

Inbreng D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennis genomen van de brief van de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Veiligheid & Justitie van 8 september 2015. De genoemde leden zijn van mening dat het nodig is om maatregelen in te stellen tegen schendingen van de Nederlandse wet door geprivilegieerden, die in overeenstemming met het Verdrag van Wenen zijn. De leden moedigen daarom de Minister aan om op korte termijn met concrete maatregelen te komen. Graag willen deze leden de Minister, naar aanleiding van de brief, nog enkele vragen voorleggen over dit onderwerp.

De leden van de D66-fractie constateren dat er in de Kamerbrief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 23 april 2014 (Kamerstuk 33 750 V, nr. 70) wordt gesproken over het aantal boetes dat aan de groep van 20.000 geprivilegieerden werd opgelegd. Graag ontvangen deze leden meer informatie over het aantal soortgelijke boetes in 2014 en 2015, en over het aantal strafrechtelijke incidenten er in die jaren waren waarbij een persoon met diplomatieke immuniteit was betrokken. De genoemde leden vragen wat de huidige gang van zaken is wanneer bekend is dat een overtreding is gedaan en hoe de Ministers trachten deze diplomaten alsnog voor gepleegde overtredingen te veroordelen.

De leden van de D66-fractie constateren dat er al sinds begin februari geen boetes meer worden verzonden aan diplomaten. Dit is tegenstrijdig aan het beleid dat door de Minister is toegezegd in de Kamerbrief van 23 april 2014. Zou de Minister, zo vragen deze leden, kunnen aangeven waarom hij pas zeven maanden later de Kamer over aanpassingen in het beleid informeert? De genoemde leden vragen zich af waarom het meer dan zeven maanden duurt om met oplossingen te komen, terwijl het hier gaat om een zeer prangende kwestie?

De leden van de D66-fractie lezen daarnaast dat de Ministers de mogelijkheid van het versturen van notificaties overwegen ter vervanging van het versturen van een boete. Deze leden vragen de Ministers uit te leggen wat een dergelijke notificatie inhoudt en wat de juridische waarde van een dergelijke notificatie is? Zouden de Ministers ook kunnen verduidelijken welke stappen worden ondernomen wanneer er geen reactie van de ambassade komt op de notificatie? Tevens vragen deze leden of een notificatie slechts wordt gestuurd naar aanleiding van administratieve zaken, of ook in het geval van burger- en strafzaken.

De leden van de D66-fractie lezen in de Kamerbrief van 8 september 2015 dat een gemeenschappelijke standaard ontbreekt, waardoor de koppeling van de gegevens van de bij het proces betrokken organisaties onvoldoende kan worden gewaarborgd. Deze leden vragen de Ministers toe te lichten hoe het kan dat deze standaard ontbreekt en hoe de Ministers denken dit te gaan verbeteren? Graag horen de genoemde leden hoe de Ministers het ontbreken van deze standaard beoordelen.

De leden van de D66-fractie erkennen dat er na de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden een moeilijke situatie is ontstaan. Deze leden vragen welke alternatieven nu worden onderzocht? Tevens vragen de genoemde leden de Ministers toe te lichten waarom uit de Kamerbrief van 8 september 2015 blijkt dat er op dit moment geen maatregelen tegen schendingen van de Nederlandse wet door diplomaten kunnen worden genomen, terwijl in de Kamerbrief van 23 april 2014 wordt gesteld dat er

wel drie maatregelen door het Ministerie van Buitenlandse Zaken zullen worden genomen?

De leden van de D66-fractie vragen zich af of de door de Minister eerdergenoemde maatregelen nog wel worden uitgevoerd. Daarbij vragen deze leden wat de huidige stand van zaken is in het overleg tussen het Openbaar Ministerie, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Veiligheid & Justitie om te komen tot verbeterde landelijke werkafspraken? De genoemde leden vragen de Ministers daarnaast aan te geven of tijdens de zoektocht naar alternatieve maatregelen ook onderzocht wordt hoe andere landen omgaan met de huidige kwestie, en toe te lichten waarom effectieve alternatieven uit het buitenland nog niet zijn overgenomen in Nederland? Daarnaast zouden de leden van de D66-fractie graag weten of de blokkering van belastingvrije tankkaarten voor geprivilegieerden al ten uitvoering is gebracht, en of de Ministers vinden dat dit beleid effectief is?

De leden van de D66-fractie houden er rekening mee dat diplomaten in specifieke gevallen acute overlast kunnen veroorzaken, door bijvoorbeeld verkeerd geparkeerd te staan waarbij er zich blokkades vormen of geluidsoverlast wordt veroorzaakt. Kunnen de Ministers, zo vragen genoemde leden, aangeven welke middelen de politie heeft in zo'n geval om de acute overlast te beperken?

Ten slotte wijzen de leden van de D66-fractie er op dat de Minister van Buitenlandse Zaken in zijn antwoord op schriftelijke vragen over de immuniteit van de Saudische ambassadeur nauwelijks concreet antwoord geeft op de gestelde vragen (Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nummer 3358). De genoemde leden ontvangen daarom graag een nadere toelichting van de Ministers wat hier precies aan de hand is geweest, welke actie de Ministers vervolgens hebben genomen, en wat het resultaat daarvan was. Deze leden wijzen er op dat het in belang van alle partijen is als er opheldering komt en een correcte feitelijke weergave van wat is voorgevallen. Ook willen deze leden graag weten of de Minister van Buitenlandse Zaken het voorval heeft aangekaart bij zijn Saudische ambtsgenoot. Graag ontvangen de genoemde leden ook een uiteenzetting wat de Minister dan precies heeft besproken en wat daarop de reactie van zijn Saudische ambtsgenoot was? Tevens vragen deze leden of de Minister van Buitenlandse Zaken vaker met zijn ambtsgenoten in het buitenland spreekt indien er ernstige overtredingen worden gepleegd door personen met diplomatieke onschendbaarheid?

Inbreng PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Veiligheid en Justitie met betrekking tot Personen met een diplomatieke immuniteit – aanpak overtredingen.

In de brief wordt aangegeven dat met spoed gewerkt wordt aan een gedegen alternatieve methode om personen met diplomatieke immuniteit aan te spreken wanneer zij de Nederlandse wet overtreden. De leden van de PVV-fractie willen graag weten welke alternatieve methoden het hier betreft? Gaat het hier slechts om een notificatie waarin wordt uitgelegd dat zij de wet hebben overtreden of worden ook andere alternatieven, zoals diplomatieke maatregelen, overwogen? Zo neen, waarom niet? Bent u met de leden van de PVV-fractie van mening dat van een alternatieve methode een voldoende afschrikwekkend effect moet uitgaan? Zo neen, waarom niet?

Verder willen de leden van de PVV-fractie graag weten of is overwogen om maatregelen te treffen waardoor personen of organisaties die diplomatieke immuniteit genieten zich in de toekomst wel aan de Nederlandse wet- en regelgeving zullen houden?

Aangegeven wordt dat het Openbaar Ministerie per 3 februari 2015, gezien de uitspraak van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden op 26 september 2014, is gestopt met het opleggen van verkeersboetes aan personen of organisaties die diplomatieke immuniteit genieten. Omdat het kabinet het onwenselijk ach dat personen die verkeersovertredingen begaan daar niet op aangesproken worden, vragen de leden van de PVV-fractie zich af of wel wordt geregistreerd welke personen of organisaties de wet overtreden hebben? Aangezien anders een gat ontstaat van een periode vanaf 3 februari jl. tot het moment dat het kabinet wel een oplossing heeft gevonden. En wordt dit geregistreerd per land? Zo neen, waarom niet? Zijn de Ministers bereid dit alsnog te registreren?

De leden van de PVV-fractie lezen in de brief van de Ministers dat in een aantal gevallen de tenaamstelling van een verkeersboete niet juist is gegaan, waardoor niet alle boetes de overtreders hebben bereikt. Kan worden aangegeven om hoeveel gevallen het gaat en welke verkeersboetes het hier betreft? En kan per land worden aangeven in welke mate de tenaamstelling van verkeersboetes niet juist is gegaan?

Voorts willen de leden van de PVV-fractie graag weten waarom het niet mogelijk is foutieve basisgegevens van nog openstaande boetes uit het verleden bij te stellen? Zijn de Ministers bereid alles op alles te stellen dit alsnog te corrigeren zodat de onbetaalde boetes alsnog geïnd kunnen worden? Zo neen, waarom niet?